

dom, higijensko uklanjanje otpadnih tvari, napose ljudskih izmetina i suzbijanje muha. Naročito je opasno kupati se u zatvorenim basenima, potocima i rijekama, koje su najčešće zaražene mnogobrojnim kliconošama, koji se ondje kupaju i peru.

Ni sve ove nabrojene mjere nisu dovoljne, da se bolest sigurno sprječji, jer je naš organizam vrlo osjetljiv, i rijetki su ljudi, koji mogu za čitava života izbjeći zarazama. Obično se čovjek zarazi već u djetinjstvu. Budući da se zaraze često i ne zamijeti, starija djeca i odrasle osobe nikako i ne znaju, jesu li osjetljivi ili nisu. Otud danas panični strah u čitavom svijetu od ove opake bolesti. Strah je razumljiv i opravdan, a kao i svaki strah štetan je, i treba nastojati, da ga se oslobodimo. Danas za to ima i mogućnosti, a to je naročito cijepljenje.

Salkova vakcina jedino je sredstvo u borbi protiv dječje paralize. Primjenom ove vakcine stvara se umjetni imunitet tj. otpornost protiv ove bolesti. Vakcina se priređuje od umrtvljenih klica, pa je prema tome potpuno neopasna, a koliko se dosad zna, zaštićuje više godina, možda i doživotno. Dosad je tom vakcinom

cijepljeno stotinu milijuna djece, a gdje se sistematska vakcinacija redovito provodi, uspjeh je stopostotan. Broj svježih oboljenja rapidno pada. Sve kulturne države svijeta uvele su zato obavezno cijepljenje protiv dječje paralize, kao što je već prije uvedeno i za mnoge druge bolesti: za velike boginje, difteriju, tetanus, tuberkulozu.

I kod nas se počelo cijepljenjem, zasad na dobrovoljnoj bazi. Ide se za tim, da se uvede obavezno za svako dijete, a bit će to sigurno za godinu-dvije. Naša epidemiološka situacija nije zasad takova, da bi dječja paraliza imala naročito prioritetno značenje i zato i nije dosad bila uvedena opća vakcinacija sve djece, kako je to kod drugih cijepljenja. Ovog je proljeća cijepljeno na području NRH nekoliko desetaka tisuća predškolske djece i to u Zagrebu, Rijeci i Splitu. Na temelju stečenih iskustava prijeći će se uskoro na opće cijepljenje. Zato je potrebno, da javnost bude obaviještena o vrijednosti cijepljenja, kako bi njime bio obuhvaćen što veći postotak djece, jer od toga zavisi i uspjeh ove akcije.

Prim. dr. Eugen Nežić

V i e s t i

Sjednica Stručnog udruženja mljekarskih organizacija Jugoslavije u Beogradu (3. VII. 1959.)

U prostorijama Instituta za mlekarkarstvo u Beogradu održana je dne 3. VII. o. g. sjednica upravnog odbora Stručnog udruženja mljekarskih organizacija Jugoslavije s ovim dnevnim redom:

1. izvještaj o radu Udruženja između 2 sjednice
2. uvoz mljekarske opreme
3. završni račun Udruženja za god. 1958.
4. pitanje staklene ambalaže
5. pitanje statusa mljekara
6. razno

Na sjednici je — između ostalog — zaključeno:

- da posebna komisija razmotri mogućnost i potrebu angažiranja inozemnih stručnjaka kod proizvodnje sireva;
- da ista komisija razradi za upravni odbor problematiku redovitih i izvanrednih republičkih i saveznih smotri i ocjenjivanja mliječnih proizvoda;
- da sekretar Udruženja i dalje surađuje s Poljoprivrednom bankom i Savezom poljoprivredno-šumarskih komora, Investicionom bankom i dr., da bi se osigurala potrebna devizna sredstva za nabavku mljekarske opreme iz inozemstva. »Jedinstvo«—Zagreb. »Utva«—Pančevo i »Tito«—Vogošća preuzeli su obaveze da usvoje proizvodnju nekih mljekarskih strojeva, koji su se dosad uvozili;
- da se prikupe daljnji potrebni podaci o staklenoj ambalaži kao i uzorci boca, koji se upotrebljavaju u mljekarama, te da se što prije održi sastanak s predstavnicima staklene ambalaže radi podmičenja potreba mljekara. Posebna komisija treba da što prije izradi nacrt standarda za staklenu mljekarsku ambalažu;
- da status i registracija mljekara i nadalje ostanu isti kao i dosad time da Savez poljoprivredno-šumarskih komora - čiji je član i naše Udruženje — vodi brigu o potrebama razvoja mljekarstva u našoj zemlji — tretirajući podjednako sve mljekare (velike-male, — konzumne, — preradbene) što dosad nije bilo.

M.

IZ DOMAĆE I STRANE ŠTAMPE

Posebni uvjeti za stavljanje u promet industrijskih proizvoda — Savezni državni sekretarijat za poslove robnog prometa propisao je posebne uvjete pod kojima se stavlja u promet preko 50 raznih industrijskih proizvoda široke potrošnje. Uvjeti obuhvaćaju: tehničke upute o svojstvima i načinu upotrebe proizvoda, garantni list i kome se neispravni proizvodi šalju na popravak.

Ustanovljenje proizvodnosti rentabiliteta poslovanja privrednih organizacija — Centralna komisija za uvođenje metoda rada za mjerenje proizvodnosti održala je svoju sjednicu u Centralnom vijeću Saveza sindikata Jugoslavije. Na sjednici centralne komisije iznesen je prijedlog podkomisije o uvođenju pokazatelja za mjerenje proizvodnosti rada i rentabiliteta poslovanja. Prema prijedlogu tri nam pokazatelja mogu za to poslužiti: dohodak u odnosu na prosječan broj zaposlenih s ukupnim ličnim dohocima i s troškovima ukupno uložениh sredstava; ukupan prihod u odnosu na prosječan broj zaposlenih, s vrijednošću uložениh osnovnih sredstava i s vrijednošću opreme; količina proizvoda u odnosu na prosječan broj zaposlenih s vri-

jednošću ukupno uložениh sredstava i s troškovima uložениh osnovnih sredstava.

Švedska proizvodnja maslaca — God. 1958. u Švedskoj je bila hiperprodukcija maslaca. Zbog toga su se poduzele odgo-varajuće rigorozne mjere, da se proizvodnja maslaca ograniči. Ona se je uistinu i smanjila tako, da je Švedska morala u posljednje vrijeme uvoziti znatne količine maslaca i to oko 3.200 tona iz Danske, Norveške, Finske i Holandije.

Holandija — Broj uređaja za mehaničku mužnju — God. 1958. povećao se broj uređaja za mehaničku mužnju za 5.598 komada tako, da ih je 1. siječnja 1959. bilo u pogonu svega 24.845. Za nabavu uređaja za mehaničku mužnju investirano je otprilike 13 milijuna guldena (2.000—2.500 po uređaju).

Hygrophil-aparat za određivanje relativne vlage — Hygrophil radi po psychrometrijskom principu. Sastoji se od sprave poput pistola, koji se drži u desnoj ruci i aparata koji je s njim spojen i pokazuje postotak relativne vlage. Njime se može odrediti relativna vlaga brzo i na svakom mjestu.

(Schweizerisches Zentralblatt für Milchwirtschaft 1959)